

Частина перша

ГОДИННИК І КОМПАС

Стівен. *Якось увечері я розмовляв з дочкою Марією, яка щойно народила третє дитя. Вона сказала: «Тату, я в розпачі! Ти знаєш, як я люблю цю дитину, але вона забирає в мене буквально весь час, я нічого іншого взагалі не можу зробити, навіть того, чого, крім мене, не зробить ніхто».*

Я розумів її розпач. Марія — яскрава і здібна особистість, навколо неї завжди крутилося багато гарних речей. Ці гарні речі її просто розривали — проекти, що їй хотілося завершити, допомога, що її вона хотіла надати, хатні справи, що їй хотілося зробити як слід.

Але в процесі розмови ми з Марією дійшли висновку, що її розчарування — результат її очікувань. І що на той момент насправді їй було потрібно тільки одне — насолоджуватися немовлям.

«Розслабся, — сказав я. — Розслабся і насолоджуйся своїм новим досвідом. Хай дитя відчує твою радість від того, що ти мама. Ніхто інший не любитиме цієї дитини і не виховає її так, як ти. Проти цього все інше блідне».

Марія зрозуміла, що на певний — недовгий — час її життя стане незбалансованим... і так має бути. «Для всього свій час, і година своя кожній справі під небом». Марія усвідоми-

ла, що, коли дитина підросте, вона зможе зробити те, чого прагне, і долучитися до інших важливих справ.

Тоді я сказав: «І навіть не намагайся ставити собі якісь часові межі. Забудь про календар. Припини планувати, якщо через це в тебе з'являється почуття провини. Твоє немовля — ось що тепер найважливіше у твоєму житті. Просто насолоджуйся і не хвилюйся. Іди за своїм внутрішнім компасом і не поглядай щохвилини на годинника».

Для багато кого з нас компас і годинник ніби заходять у суперечку. Є речі, дуже важливі для нас, але часу для них у нас чомусь не вистачає. І традиційний тайм-менеджмент, що вчить робити більше і швидше, ніяк не може розв'язати цю суперечку. Навіть гірше: багато хто відчуває, що, коли швидкість зростає, усе стає ще гірше.

Подумайте: якби за помахом чарівної палички вам раптом додалося 15 чи 20 % продуктивності (а саме це обіцяє традиційний тайм-менеджмент), ви розв'язали б усі ваші проблеми? Спочатку ви, може, і були б у захваті від вашої нової продуктивності. Але потім, як більшість людей, з якими ми працюємо, зрозуміли б, що труднощі неможливо розв'язати тільки завдяки вмінню робити більше речей за менший час.

У цій частині ми детально розглянемо три покоління традиційного тайм-менеджменту. Ми спробуємо визначити, чому їм не вдається розв'язати конфлікт між компасом і годинником. Попросимо вас подумати, як ви підходите до життя: чи з парадигмою «терміновості», чи з парадигмою «важливості». Поміркуємо про наслідки «залежності від терміновості». Ми побачимо необхідність розробити четверте покоління тайм-менеджменту, відмінне від попередніх за своєю суттю. Це буде навіть не покоління тайм-менеджменту, а покоління особистого лідерства. Замість зосереджуватися на тому, як робити речі правильно, воно дасть відповідь на питання, як робити правильні речі.

У третьому розділі ми поставимо непрості питання: які речі в нашому житті «найважливіші»? чи здатні ми поставити їх на

перше місце? У цьому розділі ми розглянемо три ключові ідеї, що лежать в основі четвертого покоління. Можливо, вони змінять ваше уявлення про час і життя. Читаючи цей розділ, будьте готові до глибокої внутрішньої роботи. Ми писали цю книжку з думкою, що ви читатимете її підряд, але можете перейти до частини другої, якщо вважаєте, що так дістанете більше користі. Прочитайте про організацію справ із сектору II, переконайтеся, які переваги він дає, а потім повертайтеся до розділу 3. Гарантуємо: якщо ви зрозумієте і почнете застосовувати три фундаментальні ідеї, описані в цьому розділі, то ваш час і життя зазнають неймовірних змін.

1. СКІЛЬКИ ЛЮДЕЙ НА СМЕРТНОМУ ОДРІ ПОШКОДУЮТЬ, ЩО ЗАМАЛО ЧАСУ ПРОВОДИЛИ В ОФІСІ?

«Хороше» — ворог «найкращого».

Ми постійно робимо вибір, на що витратити час. Це стосується і значних відрізків часу, і щоденних миттєвостей. А потім живемо з наслідками цих виборів. І часто нам ці наслідки не до вподоби, особливо якщо виникає конфлікт між тим, на що ми витрачаємо час, і тим, що для нас по-справжньому важливе.

Я живу в шаленому темпі! Цілими днями мотаюся — зустрічі, телефонні розмови, папери, завдання. Увечері я, як витиснутий лимон, падаю в ліжко без сил, а ранесенько схоплююся, щоб знову впрягтися в усе це. Я багато встигаю, переробляю купу роботи. Але часом зупиняюся і думаю: «Ну і що? Що з того, що я роблю, справді важливе?» І мушу зізнатися, я не маю відповіді на це запитання.

У мене таке відчуття, що я просто розриваюся. Сім'я для мене дуже важлива. Робота важлива не менше. І я живу

в постійному конфлікті, щоб і вовки ситі, і вівці цілі. Чи можна бути справді успішним — і щасливим — і на роботі, і вдома?

У мене на все не вистачає рук. Рада директорів і акціонери нападають на мене, як розлючений рій, бо вартість наших акцій падає. І я весь час мушу бути суддею у війнах за вплив між працівниками. Нести відповідальність за якісні покращення в нашій організації — величезний тягар. Бойовий дух наших працівників упав нижче від плінтуса, і я відчуваю провину, що не спілкуюся з ними в неформальній обставі й не дослухаюся кожного. А на додачу до цього всього моя родина готова списати мене в утиль, бо вдома я майже не буваю, хоча не так давно провів відпустку з сім'єю.

Мені здається, що я зовсім не контролюю свого життя. Намагаюся зрозуміти, що для мене важливо, встановити цілі й досягати їх. Але всі навколо — начальник, колеги, дружина — весь час встромляють палиці в колеса. Я щось планую — а інші перебивають мої плани своїми вимогами до мене. Важливі для мене речі просто не витримують натиску важливих речей для інших.

Я чую від усіх, що досяг успіху. Я багато працював, багато пережив, багато чим пожертвував і нарешті добрався до вершини. Але я нещасливий. У моїй душі — пуста. «Невже оце й усе?» — як співає Пеггі Лі в своєму старому хіті.

Я не можу діставати задоволення від життя. Якщо хоч щось починає мене радувати, тут же я згадую ще про десяток речей, які вганяють мене в депресію, і я через це почуваюся винним. Постійні спроби вирішити, що ж мені, врешті-решт, робити, — це постійний напруг. Як мені визначити, що найважливіше? Це реально? І як почати діставати задоволення?

Мені здається, я починаю розуміти, чим мені варто займатися в житті. Навіть записав свої думки про те, що важливо для мене, визначив цілі, щоб наблизитися до цього важливого. Але в щоденній рутині думки губляться. Як мені втілювати в життя ідеї про важливе?